

BEZPEČNÝ PROVOZ VEŘEJNÝCH ZAŘÍZENÍ - DĚTSKÝCH HŘIŠŤ A SPORTOVNÍCH ZAŘÍZENÍ

Libor Dupal, Martina Byrtusová

SDRUŽENÍ ČESKÝCH
SPOTŘEBITELŮ, Z. Ú.
CZECH CONSUMER
ASSOCIATION
www.konzument.cz

OBSAH

- Aktuální situace na hřištích a sportovištích
- Jak postupovat? Příručka správné praxe
  - Legislativní východiska
  - Dodržování TN
  - Nezávislá kontrola
- Nešvary a nedostatky prevence
- Průzkum radnic
- Značka kvality

SITUACE - JE PROVOZ BEZPEČNÝ?

- ▶ Přetrvává trend nárůstu počtu úrazů dětí a mladistvých při sportu a hře
- ▶ Tady jsou defekty (neshody s normou) evidentní;

- ▶ Větší problém je, když to tak zjevné není ...

JAK POSTUPOVAT ?

- Dle Příručky správné praxe!
- Druhé vydání Příručky – proč?
  - ▶ Zohledňuje nové normy – na venkovní fitness vybavení, na lehké přenosné branky či na stacionární tréninková zařízení;
  - ▶ Zohledněny zkušenosti s dosud šířeným textem, úpravy k lepší srozumitelnosti a přesnosti.

JAK POSTUPOVAT ? LEGISLATIVNÍ VÝCHODISKA

▶ HERNÍ PRVKY pro dětská hřiště

▶ Musíte:

Mít prohlášení výrobce o shodě podložené certifikátem vydaným třetí stranou - autorizovanou (notifikovanou) osobou); JINAK NELZE!

▶ My doporučujeme:

Vyžadovat od dodavatele – výrobce „závěrečný protokol“, neboť má být nedílnou součástí certifikátu; protokol obsahuje technickou specifikaci výrobků a vyobrazení výrobků, případně i další protokoly o provedených zkouškách; pokud to budete vyžadovat až dodatečně: setkáte se

- ▶ s průtahy
- ▶ s antidatováním dosud neexistujících dokumentů
- ▶ u orgánů veřejné správy se nedovoláte pomoci či nápravy

(a další)

JAK POSTUPOVAT ? LEGISLATIVNÍ VÝCHODISKA

▶ SPORTOVNÍ PRVKY pro sportovní zařízení (tělocvičny atd.)

▶ Musíte mít:

NIC; pro sportovní prvky REGULACE při uvedení na trh NEEEXISTUJE;

▶ My doporučujeme:

Protože uvádění na trh sportovních prvků se řídí požadavky zákona o obecné bezpečnosti výrobků a zákon je naplněn dodržením shody s evropskou normou, která existuje,

VYŽADUJTE od dodavatele – výrobce certifikát shody s evropskou normou vydaný třetí stranou - autorizovanou (notifikovanou) osobou,

- ačkoliv předpisy toto prohlášení o shodě povinně nevyžadují.

JAK POSTUPOVAT ? LEGISLATIVNÍ VÝCHODISKA

► PROVOZ předmětných veřejných zařízení

► Musíte:

V některých aspektech (hygiena) naplňovat požadavky zákona o ochraně veřejného zdraví.

V principu ale - NIC; pro provoz veřejných zařízení REGULACE NEEXISTUJE;

- Kompetence ČOI : *„V souvislosti s provozem dětských hřišť nemáme žádné kompetence k dozoru, pokud si je však uměle nevytvoříme na základě zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele. ČOI dozoruje uvedení výrobku na trh, nemá oprávnění k řešení sporů mezi výrobcem a odběratelem. Jen soud.“*

► My doporučujeme:

Dodržujte rezortní metodiky (MŠMT, MZd)

Dodržujte principy doporučení stanovené v prezentované PŘÍRUČCE (je plně v souladu s rezortními metodikami a zejména evropskými normami).

L. Dupal, 2017

JAK POSTUPOVAT ?

➤ Rezortní metodiky pro bezpečný provoz veřejných zařízení pro hry a sport

▶ metodické informace (MŠMT ČR)

k zabezpečování provozu a údržby ve sportovních zařízeních, dětských hřištích a tělocvičnách č. j. 24199/2007-50, vydané ve Věstníku 1 / 2008;

▶ metodické doporučení (MZ-SZÚ)

k zajištění ochrany zdraví a zvýšení bezpečnosti dětí a mládeže na dětských a sportovních hřištích i v tělocvičnách (SZÚ č. j. CHŽP 35-112/07-10);

JAK POSTUPOVAT ?

- Na čem jsou naše doporučení postavena?
  - Na dodržování EN - evropských technických norem
  - Dodržování norem se vyplatí (norman - norman)

JAK POSTUPOVAT ? DODRŽOVÁNÍ EN

➤ Prvotní zásada - Model 3-stupňové kontroly

- Průběžná vizuální kontrola;
- Provozní kontrola - každé 1 až 3 měsíce proškoleným zaměstnancem;
- Pravidelná (roční) odborná technická kontrola (hlavní kontrola).

Je důležité, aby byla stanovena konkrétní osobní odpovědnost za zajištění třístupňového systému kontrol a za odstraňování zjištěných závad – resp. za bezpečnostní stav hřiště a sportoviště a jeho provozu.

JAK POSTUPOVAT ? DODRŽOVÁNÍ EN

(2)

- Máte jako provozovatel zařízení certifikáty na všechny herní prvky? – stačí to? Nepotřebujete tedy NEZÁVISLOU KONTROLU?
- *„Herní prvky pro veřejná zařízení musí být podrobeny posouzení shody ...; problémy se často vyskytují až při instalaci jednotlivých herních prvků. Provozovatel zakoupí certifikované prvky, ale jejich instalaci provede montážní firma, která nedodrží podmínky ... technických požadavků uvedených v návodu. Právě zde vznikají nejčastější příčiny úrazů. Odpovědnost v tomto případě nese provozovatel.*

Zodpovědnost za soulad s legislativou mají nejen ti, kdo vyrábí tato zařízení (výrobci, resp. dovozci), ale také, a to zejména, jejich provozovatelé. Jejich povinností je mj. zabezpečení provádění revizních a servisních kontrol minimálně jednou ročně oprávněnou nezávislou osobou a vizuální kontroly dle specifických požadavků jednotlivých zařízení. ...“

JAK POSTUPOVAT ? DODRŽOVÁNÍ EN

- **NEZÁVISLOU KONTROLU** potřebujete! Vyžadují ji evropské normy

a přiznává ji i citovaný inzerát autorizované osoby - zkušebny

Co to je NEZÁVISLÁ KONTROLA, resp. NEZÁVISLOST osoby s odbornou způsobilostí?

- Odkazujeme na přílohu 3 Příručky (Definování nezávislé technické kontroly)
  - ▶ Osoba se nesmí účastnit žádných činností, které mohou být ve střetu s nezávislostí jejího úsudku a integrity prováděné kontroly.
  - ▶ Například se nesmí angažovat ve výrobě, dodávkách, instalaci, nákupu, vlastnictví, užívání či údržbě předmětu kontroly.
  - ▶ Osoba nesmí být součástí právního subjektu, který se podílí na návrhu, výrobě, dodávkách, instalaci, nákupu, vlastnictví, užívání nebo údržbě předmětu kontroly.
  - ▶ Osoba nesmí být s takovým subjektem provázána (například smluvními vztahy). Tj. např. zkušební či certifikační orgán.

➤ Jak zajistit nezávislou kontrolu správným smluvním vztahem?

▶ 2.4.3.5 Příručky

- ▶ Co nejpřesněji vymežit zaměření, obsah a rozsah kontroly, ...
- ▶ **Zajištění odborné péče, způsobilosti** – (jaká je odborná způsobilost osoby v oblasti herních a sportovních zařízení k provedení kontroly?)
- ▶ Zajištění **nezávislosti provedení kontroly** – Provozovatel co nejpřesněji vymezí a ověří nezávislost osoby s odbornou způsobilostí s přihlédnutím k příloze 3 Příručky).
- ▶ Ověření **pojištění ke kontrolní činnosti** v oblasti herních a sportovních zařízení –
- ▶ **Zajištění součinnosti** – Objednatel zajistí osobě s odbornou způsobilostí součinnost nutnou k provedení kontroly, ...

➤ Jak zajistit nezávislou kontrolu správným smluvním vztahem? (2)

▶ 2.4.3.3 Příručky; Co nejpřesněji vymežit zaměření, obsah a rozsah roční nezávislé odborné kontroly

- ▶ nemusí stačit zadat poptávku či smlouvu „jen“ s odkazem na normu (normy) ze souboru ČSN EN 1176, - např. doporučujeme vyžádat fotodokumentaci, což je třeba specificky uvést;

▶ 2.4.3.4 Příručky; Co nejpřesněji vymežit obsah revizního protokol o provedení roční nezávislé odborné kontroly

NEŠVARY A NEDOSTATKY

... Příklady z praxe (1)

Dětské hřiště v areálu školy v Praze

- ▶ Utržení houpacího závěsu („hnízdo“), zranění žáka
- ▶ Právní kroky rodičů vůči škole, provozovateli hřiště
- ▶ Certifikáty prvků dodány ex post
- ▶ Montážní závady (umístění prvků, rizika zachycení prstů a hlavy, nedostatečná vrstva dopadové plochy ...)
- ▶ Vstupní nezávislá kontrola nebyla provedena
- ▶ Roční kontroly prováděl necertifikovaný technik – opravář, nezajištěny dodatečné certifikace prvků po opravách, prováděl kontroly sám po sobě
- ▶ Závady zjištěny po záruční době, /nekvalifikované/ roční kontroly je včas neodhalily, právníci provozovatele nedoporučují jít s výrobcem dodavatelem do sporu, náklady ponese zřizovatel ...

NEŠVARY A NEDOSTATKY

... Příklady z praxe (2)

Dětské hřiště v areálu školy v Praze

- ▶ Škola v záruce reklamovala dopadové plochy na hřišti, dodavatel odmítl, škola se obrátila o pomoc na SČS
- ▶ Vstupní nezávislá kontrola nebyla provedena
- ▶ Roční kontroly závady nezjistily
- ▶ „Naše“ kontrola hřiště potvrdila nekvalitní dopadové plochy, ale i řadu dalších porušení norem, a to na hřišti, sportovištích a v tělocvičně
- ▶ Roční kontroly prováděl necertifikovaný technik, který své posudky vybavoval nezákonně tzv. „kulatým“ razítkem
- ▶ Naše sdružení podalo stížnost na neoprávněné používání razítka
- ▶ Odstranění závad – v řízení škola a dodavatel

NEŠVARY A NEDOSTATKY

... Příklady z praxe (3)

Dětské hřiště v objektu ZOO

- ▶ Zkušenost provozovatele s řízením po úrazu dítěte (otec právník)
- ▶ Rozhodnutí provozovatele o postupu budování nového hřiště v objektu: Od počátku spolupráce s Kabinetem pro standardizaci, správcem značky kvality pro bezpečné hřiště
  - ▶ Odborné posouzení projektové dokumentace
    - ▶ *Zjištění: neodpovídající dopadová plocha ad.*
  - ▶ Odborná účast na stavebních kontrolních dnech (nenahrazuje stavební dozor)
  - ▶ Provedení kontroly pro předání/převzetí dětského – jako součást procesu udělení značky kvality pro bezpečné hřiště
  - ▶ Součástí smlouvy o licenci k užívání značky: nejen roční audity, ale i čtvrtletní provozní kontroly.

NEŠVARY A NEDOSTATKY

... Příklady z praxe (4)

Farma park Soběhrdy

- ▶ Úraz tří letého děvčete na prvku zvaném „zvonička“ (rozbitá hlava, naštěstí ukázalo „jen“ povrchová rána).
- ▶ Provozovatel s matkou nekomunikuje. Sděлил, že certifikované, žádné po k věci ale nedodal. Her na hřišti vyskytuje i na jakéhokoliv zajištění či
- ▶ Věc jsme předali jako p obchodní inspekci s podezřením, že na trh je dodáván a v provozu používán nebezpečný výrobek.

NEŠVARY A NEDOSTATKY

... Příklady z praxe

u. Ta prohlašuje, že zařízení je v jiném stavu
AO citovaná ve vyjádření ČOI jsou v rozporu
s norem. ČOI případ ještě neuzavřela. AO
provedl audit bez přítomnosti provozovatele a bez

NEŠVARY A NEDOSTATKY

▶ Nedodržování zásad metodiky

- ▶ 3-stupňová kontrola
- ▶ Neodstraňování zjištěných závad
- ▶ „Opomenutí“ provedení kontroly po instalaci
- ▶ ...

▶ Zajišťování provozu v „dobré víře“

- ▶ Neodborné nebo „ve střetů zájmů“ provedené roční kontroly
- ▶ Vstupní kontrolu provádí výrobce, či dodavatel, ...
- ▶ Opomenutí certifikace prvků po zásadnější opravě či rekonstrukci a následné nezávislé kontroly, ...

PRŮZKUM TRHU

- ▶ **Jak radnice zadávají kontroly dětských hřišť a sportovišť**
  - ▶ Říjen 2016, agentura SCaC
  - ▶ Data byla sebrána kombinací CATI (250 dotazníků) a CAWI (33 dotazníků)
  - ▶ Cílová skupina: Obce a města ČR v jejichž správě je alespoň jedno dětské hřiště, sportoviště nebo tělocvična

PRŮZKUM TRHU - RADNICE A KONTROLY

- ▶ Počty spravovaných veřejných zařízení
  - ▶ Obce nad 5000 obyv.: 23
  - ▶ Obce do 5000 obyv.: 3

- ▶ Revizi zařízení při převzetí: 9 z 10
  - ▶ Ale cca v 50 % dodavatel (v menších obcích téměř 70 %)

PRŮZKUM TRHU - RADNICE A KONTROLY

- ▶ Téměř 100 % velkých obcí deklaruje provádění ročních hlavních kontrol.
  - ▶ Nezávislý kontrolor – 43 % / 22 %
  - ▶ Osoba, která vydala certifikát shody 32 % / 31%
  - ▶ Osoba se vztahem ke zřizovateli, či přímo zaměstnanec 25 % / 45 %
- ▶ 70 % dotazovaných deklarovalo, že není stanovena osobní odpovědnost za bezpečnost provozu, ...

PRŮZKUM TRHU - RADNICE A KONTROLY

▶ Zadání roční nezávislé kontroly

- ▶ Pouze s odkazem na TN – 41 % / 36 %
- ▶ Vyžádání fotodokumentace – 23 % / 16 %

▶ Důležitost cílů

- ▶ Bezpečnost provozovaného zařízení – 10 bodů (z 10)
- ▶ Bezproblémové provedení, kladné výsledky kontroly (8 bodů)

▶ Znalost značky - Ověřené hřiště: 35 % / 14 %

PRŮZKUM TRHU - RADNICE A KONTROLY

▶ Zjištěné problémy:

- ▶ Radnice neumí vyhodnotit nezávislost a odbornost
  - ▶ V cca 60% větších obcí nejsou vstupní kontroly při převzetí zařízení a hlavní roční kontroly nezávislé
- ▶ Pouze každá třetí obec má pověřenou osobu, která je za revize přímo zodpovědná
- ▶ I když radnice deklarují prioritu bezpečnosti zařízení, ze souvisejících dotazů vyplývá důležitost ceny a bezproblémovosti zjištění kontroly

ZNAČKA PRO BEZPEČNÉ HŘIŠTĚ

ZNAČKA KVALITY –

„Hřiště-sportoviště-tělocvična - OVĚŘENÝ PROVOZ“

JE OVĚŘENÍM O SPLNĚNÍ PREVENTIVNÍCH OPATŘENÍ

NA BEZPEČNÝ PROVOZ HŘIŠTĚ

Vše na www.overenehriste.cz

ZNAČKA PRO BEZPEČNÉ HŘIŠTĚ

ZNAČKA KVALITY

JAKO DOKLAD – osvědčení

o svědomitém provozování hřiště, v souladu s normami a správnou praxí;

- ▶ zpřístupněná licencí všem žadatelům, kteří chtějí dobrovolně a zároveň spolehlivě deklarovat bezpečnost provozu veřejného hřiště určeného pro děti a mládež;
- ▶ ověřená a posléze průběžně ověřovaná kvalita a bezpečnost provozu třetí nezávislou stranou;
- ▶ audits plně nahrazují roční odborné technické kontroly.

ZNAČKA PRO BEZPEČNÉ HŘIŠTĚ

▶ Proč značce důvěřovat? (1)

- ▶ podložená ověřenou a posléze průběžně ověřovanou kvalitou a bezpečností provozu třetí nezávislou stranou;
- ▶ audit provádí certifikovaný nezávislý technik určený vlastníkem značky; systém je spravovaný Českou společností pro jakost a je akreditovaný Českým institutem pro akreditaci;
- ▶ součástí auditu hřiště a sportoviště je certifikace akreditovaným certifikačním orgánem;

ZNAČKA PRO BEZPEČNÉ HŘIŠTĚ

▶ Proč značce důvěřovat? (2)

- ▶ ověřeno, prokázáno a certifikováno splnění požadavků souvisejících právních předpisů a technických norem, ... ověření jednotlivých prvků i hřiště jako celku, nezávisle na zainteresovaných stranách;
- ▶ přijata do prestižního programu ČESKÁ KVALITA, zaštitěného státem v rámci Národní politiky kvality;
- ▶ vyvinutí a zavádění s podporou, doporučeními a záštitami řady důvěryhodných subjektů a osob.

ZNAČKA PRO BEZPEČNÉ HŘIŠTĚ

▶ Co je podmínkou pro získání licence?

- ▶ Vyplnit a podepsat žádost;
- ▶ Podstoupit vstupní audit;
- ▶ Odstranit případné nedostatky zjištěné při auditu;
- ▶ Proběhne certifikace akreditovaným certifikačním subjektem;
- ▶ Dvoustranné podepsání dohody o licenci
  - ▶ uděluje se na dobu neurčitou;
  - ▶ provozovatel se zavazuje k podstupování ročních auditů.

ZNAČKA PRO BEZPEČNÉ HŘIŠTĚ

► Cena

- Odvislá od velikosti zařízení, počtu prvků;
- Za získání značky (vstupní audit, certifikace a další náklady) cca 18 tis. Kč;
- Za roční audit cca 7,5 tis. Kč.

ZNAČKA PRO BEZPEČNÉ HŘIŠTĚ

- ▶ Slavnostní večer s Českou kvalitou, v měsíci KVALITY - listopad, v Národním domě na Vinohradech v Praze
- ▶ 2016, ZŠ EDEN, Pha 10

GALAVEČER
S ČESKOU KVALITOU
8.11.2016 - NÁRODNÍ DŮM NA VINOHRADĚCH

GALAVEČER
S ČESKOU KVALITOU
8.11.2016 - NÁRODNÍ DŮM NA VINOHRADĚCH

ZNAČKA PRO BEZPEČNÉ HŘIŠTĚ

Konsorcium pro vlastnictví a správu značky je vlastníkem značky:

- ▶ Profesní komora SOTKVO
- ▶ Sdružení českých spotřebitelů (SČS)
- ▶ Kabinet pro standardizaci, o. p. s.

Vše na: www.overenehriste.cz

The logo for SOTKVO consists of the letters 'SOTKVO' in a bold, white, sans-serif font, enclosed within a dark blue rectangular border.

Profesní komora kontrolorů a výrobců
hřišť - sportovišť - tělocvičen

SDRUŽENÍ ČESKÝCH
SPOTŘEBITELŮ, Z. Ú.

CZECH CONSUMER
ASSOCIATION

www.konzument.cz

KABINET
PRO STANDARDIZACI

... *top-normy* .cz

Konsorcium pro vlastnictví a správu značky „Hřiště-sportoviště-tělocvična – OVĚŘENÝ PROVOZ“

SEZNAM OVĚŘENÝCH HŘIŠŤ ZDE

www.overenehriste.cz

DĚKUJI ZA POZORNOST

Kontakty

**SDRUŽENÍ ČESKÝCH SPOTŘEBITELŮ, z. ú.
KABINET PRO STANDARDIZACI, o.p.s.**

Pod Altánem 99/103;

100 00 Praha 10 – Strašnice

telefon: +420 261 263 574

e-mail: spotrebitel@regio.cz

www.konzument.cz, www.overenehriste.cz

